

WOJEWODA MAZOWIECKI

WK-IV.431.1.20.2022

Warszawa, 30 sierpnia 2022 r.

Pan
Eugeniusz Wolszczak
Wójt Gminy Przyłęk

Urząd Gminy Przyłęk
26-704 Przyłęk

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 175 ust. 1 i 2 ustawy o finansach publicznych¹ oraz art. 6 ust. 4 pkt 3 ustawy o kontroli w administracji rządowej² kontrolerzy: Justyna Pałka i Maciej Sukiennik – starsi inspektorzy wojewódzcy w Wydziale Kontroli Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego w Warszawie (dalej MUW), przeprowadzili w dniach od 22 czerwca do 1 lipca 2022 r. kontrolę problemową w Gminie Przyłęk z siedzibą urzędu w Przyłęku (dalej Gmina).

Przedmiot kontroli obejmował prawidłowość wykorzystania dotacji przekazanej na pomoc finansową w formie zasiłków celowych, o których mowa w ustawie o pomocy społecznej, dla rodzin lub osób samotnie gospodarujących, poszkodowanych w wyniku zdarzeń noszących znamiona klęsk żywiołowych.

Kontrolą objęto okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2021 r.

Nawiązując do projektu wystąpienia pokontrolnego z 25 lipca 2022 r., do którego nie wniesiono zastrzeżeń, przekazuję Panu Wójtowi wystąpienie pokontrolne.

I. W zakresie finansowania

¹ Ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 1634 ze zm.) – dalej ustawa o finansach publicznych.

² Ustawa z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 224).

Gmina w 2021 r. w rozdziale 85278 klasyfikacji budżetowej w § 2010 *Dotacje celowe otrzymane z budżetu państwa na realizację zadań bieżących z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych gminie (związkom gmin, związkom powiatowo-gminnym) ustawami* (dalej § 2010 klasyfikacji budżetowej), otrzymała dotację celową w kwocie 47 000,00 zł zgodnie z planem finansowym, wprowadzonym do budżetu Gminy³.

Środki z dotacji zostały przyznane przez Wojewodę Mazowieckiego na wypłatę zasiłków celowych w związku ze zdarzeniem noszącym znamiona klęski żywiołowej zgodnie z art. 18 ust. 1 pkt 4 oraz art. 40 ust. 2 ustawy o pomocy społecznej⁴.

(akta kontroli Tom I str. 187-206)

II. W zakresie realizacji

Obsługę zadania prowadził Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Przyłęku (dalej GOPS) – jednostka organizacyjna Gminy, utworzona do realizacji zadań z zakresu pomocy społecznej⁵.

Obsługa kontrolowanego zadania prowadzona była przez:

1. Skarbnika Gminy (główny księgowy budżetu gminy), jednocześnie Kierownika Referatu Finansowego w Urzędzie Gminy Przyłek w zakresie: opracowywania projektu budżetu gminy, nadzoru i kontroli wykonywania budżetu gminy oraz sporządzania sprawozdań finansowych i budżetowych,
2. GOPS w zakresie: przygotowania zapotrzebowania na środki z dotacji, organizacji i realizacji zadania, prowadzenia ewidencji wydatków, sporządzania i przekazania do MUW sprawozdań z realizacji zadania.

(akta kontroli Tom I str. 31-34, 80-94)

W związku z wystąpieniem dnia 24 czerwca 2021 r. na terenie Gminy Przyłek zdarzenia noszącego znamiona klęski żywiołowej (nawałnica i gradobicie), Wójt Gminy Przyłek dnia

³ Zarządzenie Wójta Gminy Przyłek Nr 87/2021 z 26 lipca 2021 r. w sprawie zmian w budżecie Gminy na rok 2021. Zmiany planu dotacji i wydatków wynikające z Decyzji Wojewody Mazowieckiego nr 407/2021 z dnia 10 listopada 2021 r. o zmniejszeniu planu dotacji o kwotę 1 804,00 zł wprowadzono Zarządzeniem Wójta Gminy Przyłek nr 152/21 z dnia 18 listopada 2021 r. – zmniejszenie planu dochodów i wydatków o kwotę 1 804,00 zł. Wykonanie wydatków zaplanowano w § 3110 *Świadczenia społeczne*.

⁴ Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 2268 ze zm.).

⁵ Uchwała Nr 226/XLIII/18 Rady Gminy w Przyłęku z dnia 19 października 2018 r. w sprawie Statutu Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Przyłęku.

15 lipca 2021 r.⁶ złożył do Wydziału Polityki Społecznej (dalej WPS) MUW wniosek o udzielenie wsparcia finansowego ze środków rezerwy celowej budżetu państwa na przeciwdziałanie i usuwanie skutków klęsk żywiołowych, w formie zasiłków celowych o których mowa w ustawie o pomocy społecznej, dla rodzin lub osób samotnie gospodarujących, poszkodowanych w wyniku zdarzeń noszących znamiona klęsk żywiołowych. W załączniku nr 4 i 5 do wniosku określono liczbę budynków objętych wsparciem tj. 1 budynek mieszkalny i 7 budynków gospodarczych na łączną kwotę 47 000,00 zł⁷. Wniosek został złożony zgodnie z przekazanymi przez WPS MUW – Gminie *Zasadami udzielania, ze środków rezerwy celowej budżetu państwa pomocy finansowej w formie zasiłków celowych, o których mowa w ustawie o pomocy społecznej, dla rodzin lub osób samotnie gospodarujących, poszkodowanych w wyniku zdarzeń noszących znamiona klęsk żywiołowych*⁸ oraz *Wytycznymi dla Gmin dotyczącymi postępowania w przypadku wystąpienia zdarzeń noszących znamiona klęsk żywiołowych*⁹.

(akta kontroli Tom I str. 152-186, 423)

Środki z dotacji w wysokości 47 000,00 zł wpłynęły na rachunek bieżący Gminy¹⁰ w dniu 23 lipca 2021 r. (Wb nr 141 z 23 lipca 2021 r.), następnie w dniu 28 lipca 2021 r. zostały przekazane do GOPS w Przyłęku (Wb nr 144 z 28 lipca 2021 r.).

(akta kontroli Tom I str. 427-430, 432-437)

⁶ W dniu 21 lipca 2021 r. przekazano do WPS korektę ww. wniosku.

⁷ Zgodnie z pisemnym wyjaśnieniem Kierownika GOPS w Przyłęku z 30 czerwca 2022 r., cyt.: „W związku z wystąpieniem zdarzeń noszących znamiona klęski żywiołowej w gminie Przyłek w dniu 24 czerwca 2021 r. (...) do Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Przyłęku wpłynęło 93 wnioski od mieszkańców o udzielenie wsparcia finansowego. Po rozpatrzeniu wniosków, dla 33 mniej poszkodowanych wnioskodawców wypłacono zasiłki celowe w wysokości od 500,00 zł do 2 000,00 zł ze środków własnych gminy. Dla 34 wnioskodawców mało poszkodowanych znajdujących się w dobrej sytuacji materialnej wydano decyzje odmowne, natomiast 19 wnioskodawców wycofało wnioski o pomoc finansową. Mając na uwadze, iż wsparcie finansowe w przypadku 7 wniosków a 8 budynków gdzie były największe straty, wykraczało poza możliwości budżetu Gminy Przyłek, gmina wystąpiła z wnioskiem do Wojewody Mazowieckiego o wsparcie finansowe ze środków rezerwy celowej budżetu państwa na przeciwdziałanie i usuwanie skutków klęsk żywiołowych, w formie zasiłków celowych, o których mowa w ustawie o pomocy społecznej, dla rodzin lub osób samotnie gospodarujących, poszkodowanych w wyniku zdarzeń noszących znamiona klęsk żywiołowych (...)”.

⁸ Zasady udzielania ze środków rezerwy celowej budżetu państwa na przeciwdziałanie i usuwanie skutków klęsk żywiołowych, pomocy finansowej w formie zasiłków celowych, o których mowa w ustawie o pomocy społecznej, dla rodzin lub osób samotnie gospodarujących, poszkodowanych w wyniku zdarzeń noszących znamiona klęsk żywiołowych zostały zatwierdzone przez Ministra Spraw wewnętrznych i Administracji 21 czerwca 2021 r. (przekazane pismem MSWiA z dnia 2 lipca 2021 r., Nr DOLiZK-WUKSŻ-0158-1/2021).

⁹ Wytyczne zostały przekazane przez Wojewodę Mazowieckiego pismem z dnia 13 lipca 2021 r., znak WPS-III.3112.31.12.2021.MST.

¹⁰ Nr 91 91570002 0050 0505 3838 0001.

Zakres przyznanego zasiłku celowego na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia noszącego znamiona klęski żywiołowej ustalony został w decyzjach¹¹ Kierownika GOPS w Przyłęku, działającego na podstawie upoważnienia wydanego przez Wójta Gminy Przyłek.

Kontroli poddano 100% wydanych decyzji.

(akta kontroli Tom I str. 207-421)

Z przedstawionych przez GOPS dowodów źródłowych (lista wypłat, wyciągi bankowe, faktury, ewidencja księgowa) wynika, że Gmina otrzymaną dotację na wypłatę świadczeń w formie zasiłku celowego na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia noszącego znamiona klęski żywiołowej wykorzystywała w wysokości 45 196,000 zł. W decyzjach przyznających zasiłek celowy zobowiązano stronę do przedłożenia rachunków lub faktur potwierdzających poniesione wydatki związane z naprawą budynków w terminie 10 dni od daty otrzymania pomocy w postaci zasiłku celowego. Stwierdzono, że wszystkie faktury zostały dostarczone z zachowaniem terminu wskazanego w decyzji a wydatki zostały poniesione zgodnie z celem na jaki przyznano środki.

Kontroli poddano 100% dowodów źródłowych.

(akta kontroli Tom I str. 454-482)

Niewykorzystana dotacja w kwocie 1 804,00 zł¹² została zwrócona przez Gminę na rachunek bankowy MUW w dniu 10 września 2021 r. (Wb nr 143 z 10 września 2021 r., tj. zgodnie z terminem określonym w art. 168 ust. 1 ustawy o finansach publicznych.

(akta kontroli Tom I str. 483-492)

¹¹ Decyzje nr: GOPS.5104.1.07.2021 – na kwotę 7 000,00 zł, GOPS.5104.2.07.2021 – na kwotę 7 000,00 zł, GOPS.5104.3.07.2021 – na kwotę 7 000,00 zł, GOPS.5104.4.07.2021 – na kwotę 5 000,00 zł, GOPS.5104.5.07.2021 – na kwotę 12 000,00 zł, GOPS.5104.6.07.2021 – na kwotę 4 000,00 zł, GOPS.5104.7.07.2021 – na kwotę 5 000,00 zł.

¹² Decyzją nr GOPS.5104.2.08.2021 z 31 sierpnia 2021 r. ustalono zwrot nienależnie pobranego świadczenia w wysokości 1 804,00 zł, w związku z przedłożeniem faktur potwierdzających wydatkowanie kwoty 3 196,00 zł w stosunku do otrzymanej kwoty 5 000,00 zł.

Zasady (polityka) rachunkowości wprowadzone Zarządzeniem Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Przyłęku w sprawie przepisów wewnętrznych regulujących gospodarkę finansową w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Przyłęku¹³ oraz zasady (polityka) rachunkowości dla Gminy Przyłek¹⁴, zawierały obligatoryjne elementy wymienione w art. 10 ust. 1 ustawy o rachunkowości¹⁵.

(akta kontroli Tom I str. 35-79, 95-127)

Wszystkie wydatki klasyfikowane były w § 3110 – Świadczenia społeczne, tj. zgodnie z zasadami określonymi w rozporządzeniu Ministra Finansów w sprawie szczegółowej klasyfikacji budżetowej¹⁶.

(akta kontroli Tom I str. 447, 482, 493)

Dowody księgowe, będące podstawą dokonanych wydatków, spełniały wymogi określone w art. 21 i 22 ustawy o rachunkowości, a zapisy w ewidencji księgowej wymogi art. 20 ww. ustawy. Ponadto kwoty wydatków ujęte w księgach rachunkowych były zgodne z dowodami księgowymi, stanowiącymi podstawę ich zaewidencjonowania.

Jednocześnie dla środków z dotacji w Gminie prowadzono wyodrębnioną ewidencję księgową po stronie dochodów, natomiast w GOPS prowadzono ewidencję księgową po stronie wydatków w sposób umożliwiający identyfikację dokonanych zapisów.

Wszystkie wydatki zrealizowano zgodnie z planem wydatków z dotacji, wprowadzonej do budżetu Gminy oraz w terminie wskazanym przez WPS MUW.

(akta kontroli Tom I str. 187-206, 425-426, 438, 453-475)

III. W zakresie sprawozdawczości

¹³ Zarządzenie Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Przyłęku Nr 6/2019 z dnia 15 listopada 2019 r. w sprawie przepisów wewnętrznych regulujących gospodarkę finansową w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Przyłęku.

¹⁴ Zarządzenie 124/2020 Wójta Gminy Przyłek z dnia 29 września 2020 roku w sprawie wprowadzenia zasad polityki rachunkowości.

¹⁵ Ustawa z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 217 ze zm.) – dalej ustawa o rachunkowości.

¹⁶ Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 513).

Dane wykazane w sprawozdaniach: Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych jednostki samorządu terytorialnego oraz Rb-28S z wykonania planu wydatków budżetowych jednostki samorządu terytorialnego za okres od początku roku do dnia 31 grudnia roku 2021, sporządzonych przez Gminę w części dotyczącej rozdziału 85278 były zgodne z prowadzoną ewidencją księgową.

Sprawozdania z realizacji zadania polegającego na pomocy finansowej w formie zasiłków celowych, o których mowa w ustawie o pomocy społecznej, dla rodzin lub osób samotnie gospodarujących, poszkodowanych w wyniku zdarzeń noszących znamiona klęsk żywiołowych w 2021 r. zostały sporządzone według wzoru ustalonego przez WPS MUW oraz przekazane przez GOPS do WPS MUW w Warszawie w terminach wskazanych przez WPS MUW w Warszawie.

Dane dotyczące przyznanych i wydatkowanych środków na realizację zadania wykazane w ww. sprawozdaniach były zgodne z zapisami w ewidencji księgowej.

(akta kontroli Tom II str. 497-576)

Zgodnie z art. 48 ustawy o finansach publicznych Gmina nie dokonywała lokat środków z dotacji otrzymanej w rozdziale 85278 klasyfikacji budżetowej, co potwierdził Wójt Gminy Przyłęk w oświadczeniu złożonym 22 czerwca 2022 r.¹⁷.

(akta kontroli Tom I str. 144-151, Tom II str. 495-496)

Podsumowując wyniki kontroli informuję Pana Wójta, że wykorzystanie dotacji otrzymanej w 2021 r. na pomoc finansową w formie zasiłków celowych, o których mowa w ustawie o pomocy społecznej, dla rodzin lub osób samotnie gospodarujących, poszkodowanych w wyniku zdarzeń noszących znamiona klęsk żywiołowych w 2021 r. zostało ocenione **pozytywnie**.

Jednocześnie informuję, że zgodnie z art. 48 ustawy o kontroli w administracji rządowej od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze.

¹⁷ Obsługę bankową Gminy Przyłęk i jej jednostek budżetowych w ramach umowy Nr 2/2020/5 z dnia 23 grudnia 2020 r., zmienionej Aneksami nr 1 z 15 lutego 2021 r., zawartej na czas oznaczony od dnia 27 grudnia 2020 r. do 31 grudnia 2022 r. przez Gminę Przyłęk, wykonywał Bank Spółdzielczy w Zwoleniu z siedzibą przy Al. Jana Pawła II 25, 26-700 Zwolenie.

z up. WOJEWODY MAZOWIECKIEGO

Artur Subda
Dyrektor Wydziału Kontroli